

Nr 673

Av herr **Zachrisson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till De blindas förening.*

Föga har gjorts i vårt land för att utreda förhållandena för blinda med dubbelhandikapp, s. k. multihandikappade, men tillgängliga uppgifter ger belägg för att dessa människor lever under svåra förhållanden. Många är intagna på vårdhem eller mentalsjukhus, trots att deras fysiska och mentala status inte motiverar sådan institutionsvård, och även de som omhändertagits av uppoffrande anhöriga lever ofta i sysslolöshet och isolering.

Någon tillförlitlig statistik över antalet multihandikappade finns inte, men De blindas förenings register upptog den 31 december 1967 1 515 personer, vilka utöver synskada även lider av allvarlig hörselskada eller svåra rörelsehinder. Några tillförlitliga uppgifter över synskadade med mentala utvecklingsstörningar finns inte, men många tecken tyder på att antalet är jämförelsevis stort i förhållande till hela antalet synskadade.

För några år sedan började De blindas förening bedriva en blygsam verksamhet för dövblinda. Verksamheten effektiviserades sedan föreningen tack vare anslag från Svenska röda korset i början av år 1967 kunde inrätta en särskild konsulenttjänst för dövblinda. Verksamheten har därefter fått fastare form med aktiveringskurser, utveckling av tekniska hjälpmedel etc. På grundval av de vunna erfarenheterna har även inom föreningen ett program för systematisk anpassningsundervisning kunnat utarbetas, och under hösten 1968 kunde vid omskolningscentret i Uppsala för första gången i vårt land en anpassningskurs för dövblinda påbörjas.

För synskadade med svåra rörelsehinder har ännu mindre gjorts än för dövblinda. De blindas förening har dock under de två senaste åren genomfört många aktiveringskurser, som visat att rehabiliteringsåtgärder är möjliga även för dessa svårt handikappade. Fortsatt planering med allmän aktivering och försöksverksamhet är dock nödvändig innan en systematisk verksamhet kan genomföras.

Verksamhet för synskadade med mentala handikapp har ännu inte upptagits vare sig av något samhällsorgan eller av någon annan organisation.

För flertalet dubbelhandikappade är endast mycket enkla rehabiliteringsåtgärder tillgängliga, men även sådana åtgärder är angelägna.

De blindas förening är för närvarande den enda organisation med systematisk verksamhet för synskadade med dubbelhandikapp, men föreningens

resurser har minskats inför år 1969 därigenom att de största bidragsgivarna, Stiftelsen Solstickan och Svenska röda korset, förklarar att de på grund av andra åtaganden inte ansett sig kunna delta i det ekonomiska ansvaret.

De blindas förening beräknar kostnaderna för en rimlig verksamhet för dubbelhandikappade under år 1969 till 270 000 kr. För täckning av dessa kostnader beräknas anslag från landstingen till vårdkostnader för enskilda dubbelhandikappade i samband med aktiveringskurser etc. om 135 000 kr. Föreningen skulle sålunda själv få svara för 135 000 kr., vilket belopp avser kostnaderna för en konsulent för dövblinda med 34 000 kr., en konsulent för synskadade med svåra rörelsehinder med likaledes 34 000 kr., kostnader för resor, traktamentsersättningar, kontor, telefon o.s.v. med 27 000 kr., gemensamt skrivbiträde 15 000 kr. samt kostnader i anslutning till direkt kursverksamhet med 25 000 kr.

I statsverkspropositionen till 1969 års riksdag föreslår Kungl. Maj:t en höjning av statens anslag till »De blindas förenings övriga verksamhet» med 80 000 kr.; därav beräknas 50 000 kr. till övriga aktiviteter som faller under detta ospecificerade anslag. Av det begärda anslaget till verksamhet för dubbelhandikappade om 135 000 kr. kommer föreningen därför endast att få 70 000 kr.

Enligt uppgift tvingas De blindas förening att starkt begränsa den betydelsefulla experiment- och kursverksamheten för dubbelhandikappade, om ökade resurser inte kan anskaffas genom statsanslag eller insamlingar.

Att täcka en verksamhet av det här slaget med insamlingar är inte önskvärt, eftersom den måste ses som ett naturligt uttryck för det ansvar vårt samhälle är berett att ta för svårt handikappade.

Undertecknade föreslår,

att anslaget till »De blindas förenings övriga verksamhet» uppräknas till 416 000 kr. eller med 50 000 kr. utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit.

Stockholm den 28 januari 1969

Bertil Zachrisson (s)

Eva Åsbrink (s)

Daniel Wiklund (fp)
i Stockholm

Robert Dockered (cp)

Carl-Wilh. Lothigius(m)